

Nr 140.

Av herr **Lindhagen**, om *åvägbringande av förslag till en på vissa angivna grunder byggd ny lagstiftning rörande vård av enskildes skogar.*

I början av 1900-talet vaknade ett senfött men nödvändigt intresse för skogsvården. Resultatet blev lagen den 24 juli 1903 angående vård av enskildes skogar, föregången och icke minst efterföljd av många framställningar särskilt i riksdagen. Den nya lagen sysslade nämligen endast med återväxten och detta ganska nödtorftigt. Något steg för att skydda skogskapitalet togs icke. Fortfarande fick den växtliga ungskogen förgås, den större skogen nedmejas och gamla kalmarker lämnas obeaktade. Ingen kungstanke således för att skogen skulle bli, vad den måste vara, nämligen en av svenska folkets största rikedomar.

Bemödandena under de påföljande åren att påbygga lagen eller genom andra åtgärder främja den enskilda skogsvården, ledde icke till något resultat. Andra kammaren uttalade sig visserligen ibland för dylika angelägenheter. Sålunda biföll kammaren exempelvis åren 1903 1907 och 1908 väckta förslag, att ägare av skogar av mera betydande omfattning måtte åläggas att å dem införa uthålligt skogsbruk. Men första kammaren avslög allt och något regeringsinitiativ förnams icke.

Emellertid kunde det till sist icke undvikas att giva de växande anloppen något utlopp och även ett visst erkännande. Genom regeringens beslut den 16 juni 1911 uppdrogs därför åt en kommitté att verkställa utredning och framlägga förslag angående vissa närmare angivna skogslagstiftningsfrågor. Till denna skogslagstiftningskommitté överlämnades åtskilliga riksdagsskrivelser, framställningar från skogsvårdsstyrelsernas möten, framställningar från domänstyrelsen och en del andra petitioner i ämnet. Denna kommitté avlämnade den 9 december 1918 ett slutligt betänkande. Några partiella förslag i brådskande frågor har kommittén, trots interpellationer och petitioner därom, icke framlagt under sitt arbete. Detta betänkande har utkommit endast i

Del. 1. Den andra delen, som uppgives skola innefatta en större, av kommitténs ordförande tillämnad reservation, har ännu icke avlämnats.

I och med denna kommittés tillsättande avslocknade i det närmaste bemödandena att väcka statsmakternas intresse för ett fortgående befrämjande av den enskilda skogsvården. Det lönade icke mödan emot invändningarne, att kommitténs resultat borde avvaktas. Under denna dödstystnad dog skogen. Det ohejdade jobberiet sätter allt mer yxan till den granens rot, vid vilken vårt bo är fäst. Ljus, värme, bostadsmöjligheter, jordbruk och utkomst förrinna. De andliga vidderna försvinna.

Kommitténs resultat är nedslående. Den har varit konservativ. Den har hållit tillbaka kanske det mesta, som redan före kommitténs stiftande syftade till något genomgripande. I all synnerhet anmärkningsvärt är kommitténs fasthållande vid återväxtprincipen och avvísande av det rationella skogsbruket såsom normgivande för en lagstiftning om vård av enskildes skogar. Visserligen måste, såsom i tidigare motioner framhållits, av naturliga skäl stor hänsyn tagas till de små jordbrukarnes jämförelsevis ringa skogsbestånd och ett avsevärt utrymme här lämnas upplysningsverksamheten. Men för större skogars ovillkorliga skötsel efter hushållningsplan (uthållighetsbruk) bör någon befrielse ej vidare få äga rum.

Tungornas band ha nu emellertid åter igen blivit lösta. För min del tillåter jag mig således — med åberopande jämväl av de utförliga motiveringar, som särskilt i motioner vid 1907 års riksdag men även därförinnan och därefter framförts samt med erinran av frågans utomordentliga betydelse för jordkommissionens uppgifter — nu till en början yrka:

att riksdagen ville hemställa, att regeringen, utan avseende å skogslagstiftningskommitténs uppfattning, måtte snarast möjligt för riksdagen framlägga förslag till ny lagstiftning rörande vård av enskildes skogar, bygd i sin grundsyftning på rationell skogshushållning efter hushållningsplan (uthållighetsbruk) och med iakttagande att sådan skogsvård fullständigt genomföres för skogar av mera betydande omfattning.

Stockholm den 22 januari 1920.

Carl Lindhagen.